

Søkkunda Kraftverk AS

Finansdepartementet
Akersgata 40, PB 8008
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: Høringsuttalelse eiendomsbeskatning
av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.docx

2480 Koppang, 17.09.2015

Høringsuttalelse til forslag til endringer i eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk

Søkkunda Kraftverk AS ønsker å kommentere departementets høringsnotat vedrørende eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk. I høringsnotatet fremgår at foreslåtte endringer om arbeidsmaskiner mv. ikke får anvendelse på vannkraftanlegg. I det påfølgende vil selskapet anføre hvorfor det er viktig at småskala vannkraftanlegg¹ unntas eiendomsskatt.

Bakgrunn

Økt produksjon av fornybar energi har lenge vært en overordnet politisk målsetting. Som en direkte konsekvens ble det 1. januar 2012 opprettet et felles sertifikatmarked mellom Norge og Sverige – med sikte på å stimulere til økte investeringer i fornybar energi. At markedet er *felles*, innebærer at regningen for økt produksjon betales av både norske og svenske forbrukere – uavhengig om den enkelte produksjonsøkning forekommer i Norge eller Sverige. Per 1. juli 2015 viser statistikken at det i Sverige har blitt idriftsatt og godkjent 10,4 TWh for elsertifikater. Tilsvarende tall for Norge er beskjedne 2,1 TWh. I det vesentlige har norske konsumenter sendt penger over grensen for å finansiere svenske kraftanlegg. Skjevdelingen av ny produksjon er en direkte konsekvens av ulike rammebetingelser i Norge og Sverige. Alt annet likt, vil en investor velge å bygge i landet med gunstigst rammebetingelser.

I Norge har NVE og OED godkjent hele 506 kraftprosjekter, med en samlet årsproduksjon på 16,1 TWh, som per tid ikke utbygges. Målt i antall utgjør småskala vannkraftverk 80 %. Ett av disse prosjektene er Søkkunda kraftverk. Som resten av småkraftsprosjektene er prosjekt truet av fallende kraftpris, i kombinasjon med ugunstige rammebetingelser. En av de mest uheldige rammebetingelsene er nettopp utskrivning av eiendomsskatt på småskala vannkraftanlegg.

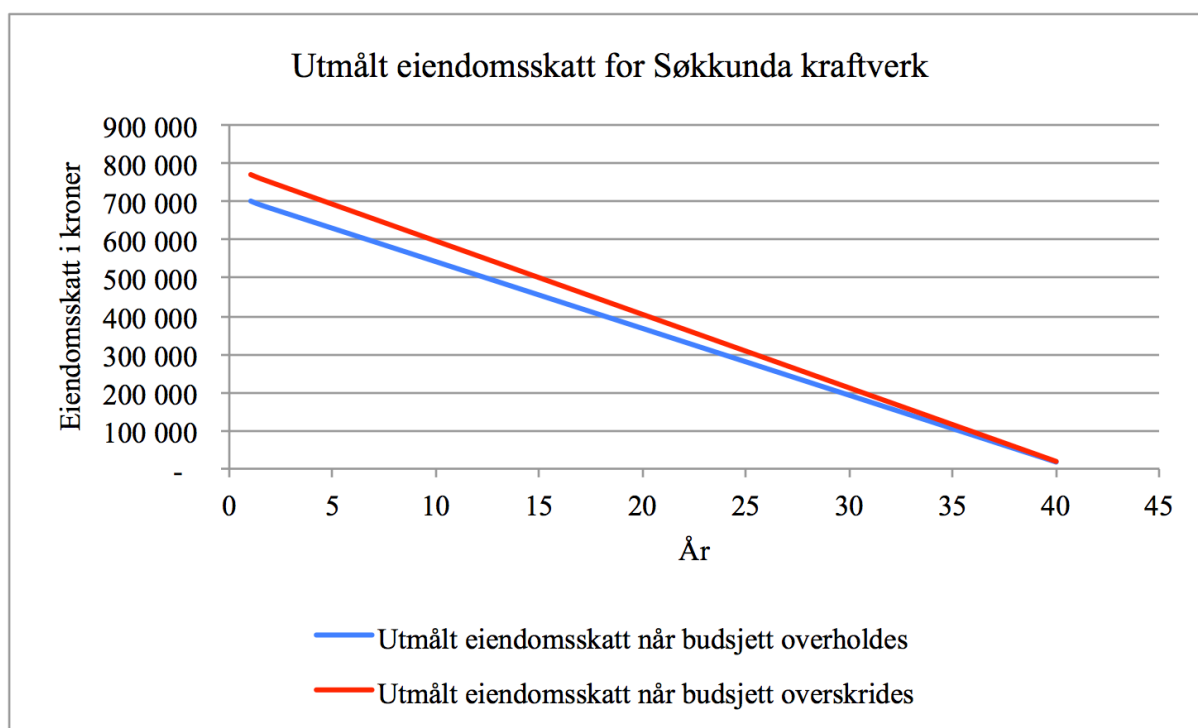
---

¹ Småskala vannkraftanlegg defineres her som anlegg med en installert effekt begrenset oppad til 10 MW.

Ugunstig skatteprofil

Ved beregning av eiendomsskatt på et småskala vannkraftanlegg tas det utgangspunkt i skattemessig verdi for kraftverket 1. januar i ligningsåret.² Denne verdien tilsvarer full investeringskostnad med fratrekk for akkumulerte skattemessige avskrivninger, som utgjør skattegrunnlaget. Eiendomsskatten tilsvarer skattegrunnlaget multiplisert med vedtatt skattesats. Modellen er følgelig bygget opp slik at skattebyrden er størst for anlegg med høyest utbyggingskostnad, og tyngst de første driftsårene. Dette er uheldig, da kraftverket vil være særlig utsatt i denne perioden. Normalt er høy risiko de første årene knyttet til lav egenkapitalandel (høy belåningsgrad), volum- og prisrisiko, samt driftstekniske oppstartsproblemer.

Påfølgende figur viser beregnet eiendomsskatt ved en eventuell utbygging av Søkkunda kraftverk. Prosjektet har en estimert investeringskostnad på 100 millioner kroner.³ Tilhørende beregnet eiendomsskatt er vist ved den blå grafen i diagrammet. Figuren er illustrerende for problemstillingen – skattebyrden er størst når prosjektrisikoen er størst.

Utbygging av småskala vannkraftanlegg – er i likhet med andre utbyggingsprosjekter – utsatt for kostnadsoverskridelser. Siden kostnadsoverskridelser medfører en høyere skattemessig bokført verdi, resulterer overskridelsene i en direkte økning av eiendomsskatten. Dette medfører at eiere som er uheldige i utbyggingsfasen *straffes* med høyere skatt. Som eksempel er det ikke usannsynlig at reell utbyggingskostnad for Søkkunda kraftverk beløper seg til 110

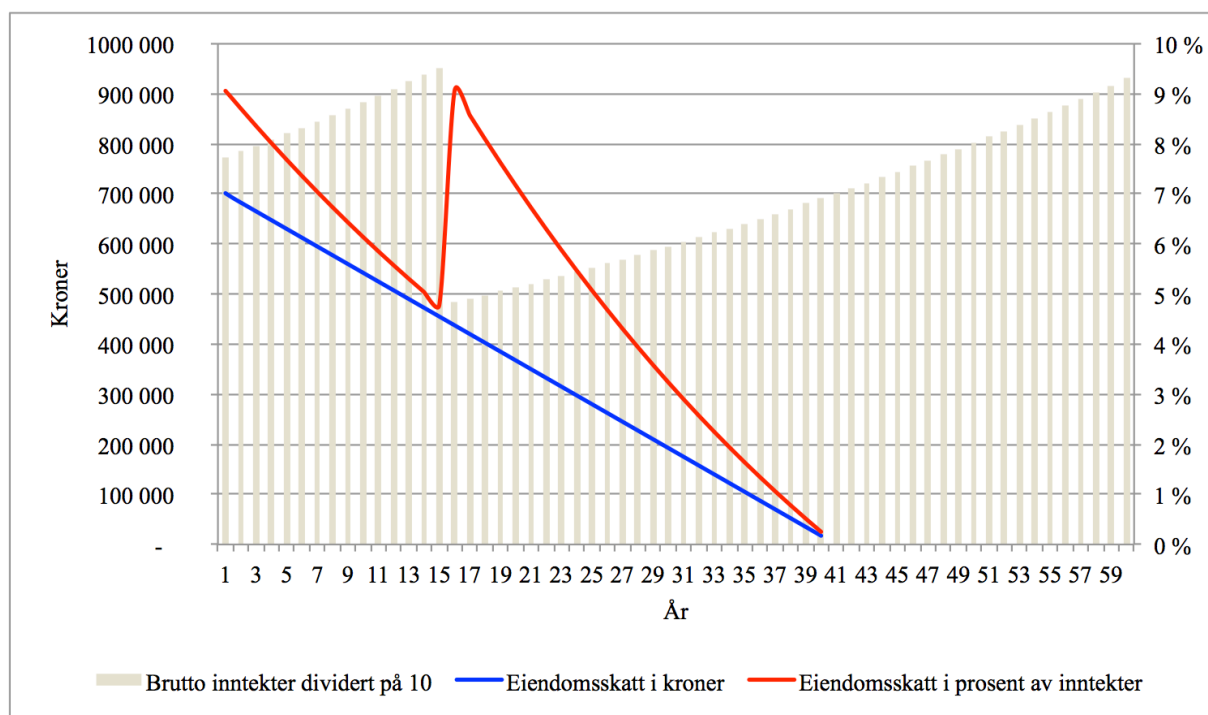
² Jf. Eieendomsskattelova § 8 B-1, første avsnitt og Skattelovens § 18-5, 5. avsnitt. Gjelder kraftanlegg med påstempelt merkekytelse under 10.000 kVA.

³ Det benyttes her en gjennomsnittlig skattemessig avskrivningstid på 40 år, i tråd med bransjestandard.

millioner kroner. En slik overskridelse vil i seg selv være tilstrekkelig til å velte økonomien i prosjektet. I et slikt tilfelle virker det lite treffende at selskapet pålegges å betale 70.000 kroner mer i eiendomsskatt første driftsår, illustrert ved den røde grafen i diagrammet ovenfor. Ved skisserte overskridelse vil ekstra eiendomsskatt summeres til 1,4 millioner nominelle kroner.

Skatt etter evne

Skattebyrden kan også betraktes som andel av kraftverkets brutto inntekter. For Søkkunda kraftverk vil eiendomsskatten i seg selv utgjøre hele 9 % av kraftverkets inntekter første driftsår, for så å avta. Siden kraftanlegget er sertifikatberettiget i 15 år oppleves et stort inntektsfall i år 15. Eiendomsskatten beregnes uavhengig av kraftverkets inntjening og skatteevne, og utgjør på dette kritiske punktet igjen hele 9 % av selskapets brutto inntekter.

I regneeksempelet er det benyttet en samlet kraft- og sertifikatpris på 30 øre per kWh. Nominelt avkastningskrav er satt til 5,5 %, hvor det benyttes inflasjon på 1,5 %. Netto nåverdi av prosjektet er minus 4,4 millioner kroner med eiendomsskatt, og pluss 1,7 millioner kroner uten eiendomsskatt. Summen av nominell eiendomsskatt er 14,4 millioner kroner. Eiendomsskatt medfører at en eventuell utbygging av Søkkunda kraftverk vil være ulønnsom.

Konsekvenser av dagens regelverk

De direkte konsekvensene av dagens regelverk er åpenbare. Konesjonshavere vegrer seg for å utbygge prosjekter. Eiendomsskatten er en sterk bidragsyter til dette, som følge av at skatten ilegges uavhengig av kraftverkets inntekter, og derav betjeningsevne.

Fallende kraftpris og stor usikkerhet om framtidig kraftpris, i kombinasjon med ugunstige rammebetingelser, har medført at flere titalls småskala vannkraftanlegg har blitt solgt til utlandet. Videre er flere titalls småskala vannkraftanlegg per tid slått teknisk konkurs, og framtidig salg av disse – til utlandet – er ikke utenkelig.

Forslag til endring

Departementet har mulighet til å øke verdiskapningen i distrikts-Norge ved å unnta småskala vannkraftverk fra eiendomsskatt. Et unntak vil medføre økt utbygging av fornybar energi, sikre lokalt norsk eierskap og øke sysselsettingen. Videre vil et unntak medføre at Norge reduserer sitt tap i elsertifikatmarkedet, relativt til Sverige.

På den annen side vil en negativ effekt ved å unnta småskala vannkraftverk være en reduksjon i skatteinntektene til kommunene. Det er nærliggende å anta at denne negative effekten langt på vei vil oppveies av økt aktivitet både i bygge- og driftsfasen av småskala vannkraftverk.

På bakgrunn av ovenstående fremmes følgende lovforslag:

§ 5, ny bokstav l, skal lyde:

Kraftverk med påstemplet merkeytelse under 10.000 kVA.

Søkkunda Kraftverk AS har utover dette ingen kommentarer til fremlagte lovforslag i høringsnotatet.

Avslutning

Departementet oppfordres til å gjennomgå regelverket for eiendomsskatt på småskala vannkraftanlegg, med tilhørende konsekvenser. Avslutningsvis ønsker selskapet å gi honnør til departementet for nedlagt arbeid så langt, og for foreslåtte endringer. Sett i lys dagens økonomiske situasjon er en forenkling av regelverket, samt lettelser i eiendomsbeskatningen – etter selskapets synspunkt – svært treffende og gode tiltak.

For Søkkunda Kraftverk AS

Trygve Kiær
Daglig leder